

Voss herad

Kommuneplanen sin samfunnsdel

2026 - 2038

BARNEHAGE OG SKULE
- FOR FRAMTIDA

Kommuneplanen sin samfunnsdel Ny barnehage - og skulestruktur

Folkemøte Granvin, 29. oktober

Tonje Såkvitne, Martin Kulild, Gunnhild Utkvitne, Kjersti Næss Finne, Ingeborg Hellesnes Uppheim og Magnar Helland

Dagen i dag

- 18.00 - 18.05: Velkommen ved ordfører
- 18:05 - 18:10: Innleiing ved rådmann
- 18:10 – 18:30: Presentasjon av ny samfunnsdel og ny senterstruktur
Gunnhild Utkvitne og Kjersti Næss Finne
- 18:30 – 18:55: Presentasjon av ny barnehage – og skulestruktur
Ingeborg Hellesnes Uppheim og Magnar Helland
- 18:55 – 19:10: Beinstrekk
- 19:10 – 19: 45: Spørsmål og svar
- 19:45 – 19:50: Oppsummering og vegen vidare ved ordfører

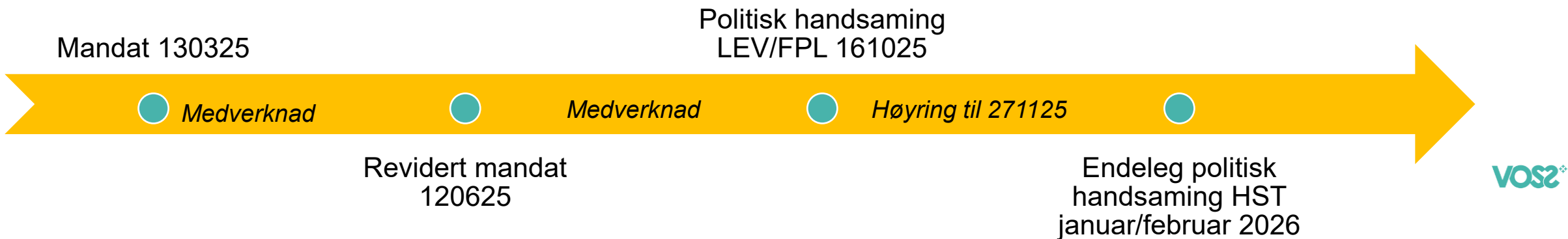
Tre parallelle prosessar

- Revisjon av kommuneplanen (KPS og KPA)
- Ny barnehage- og skulestruktur
- Voss iPluss 2027

Revisjon av kommuneplanen (KPS og KPA)

Ny barnehage – og skulestruktur

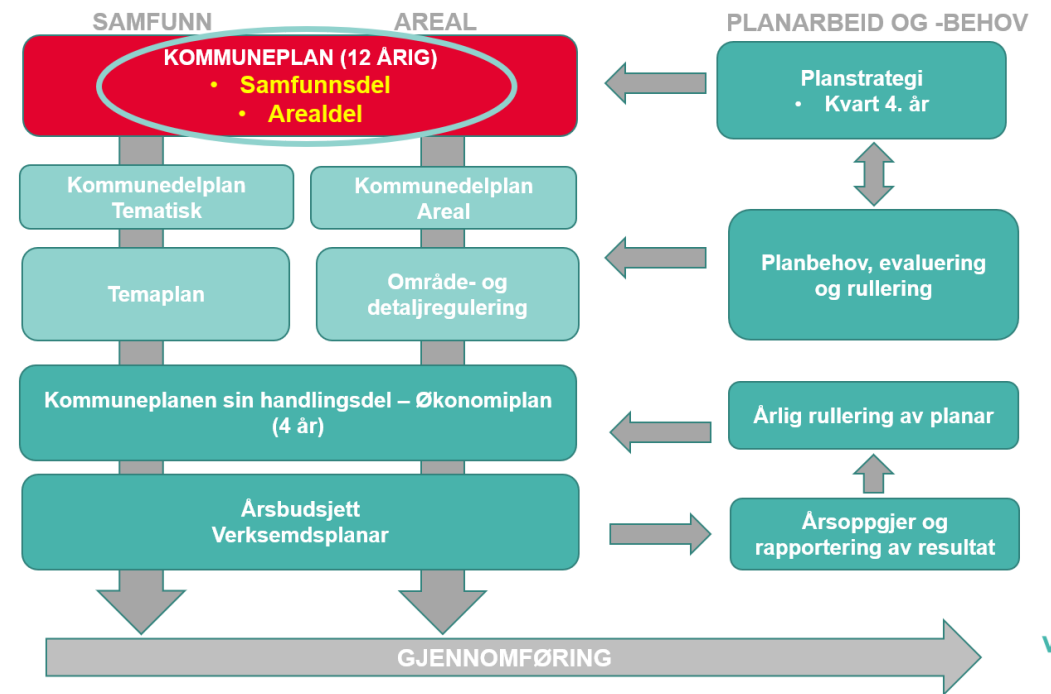
Voss herad

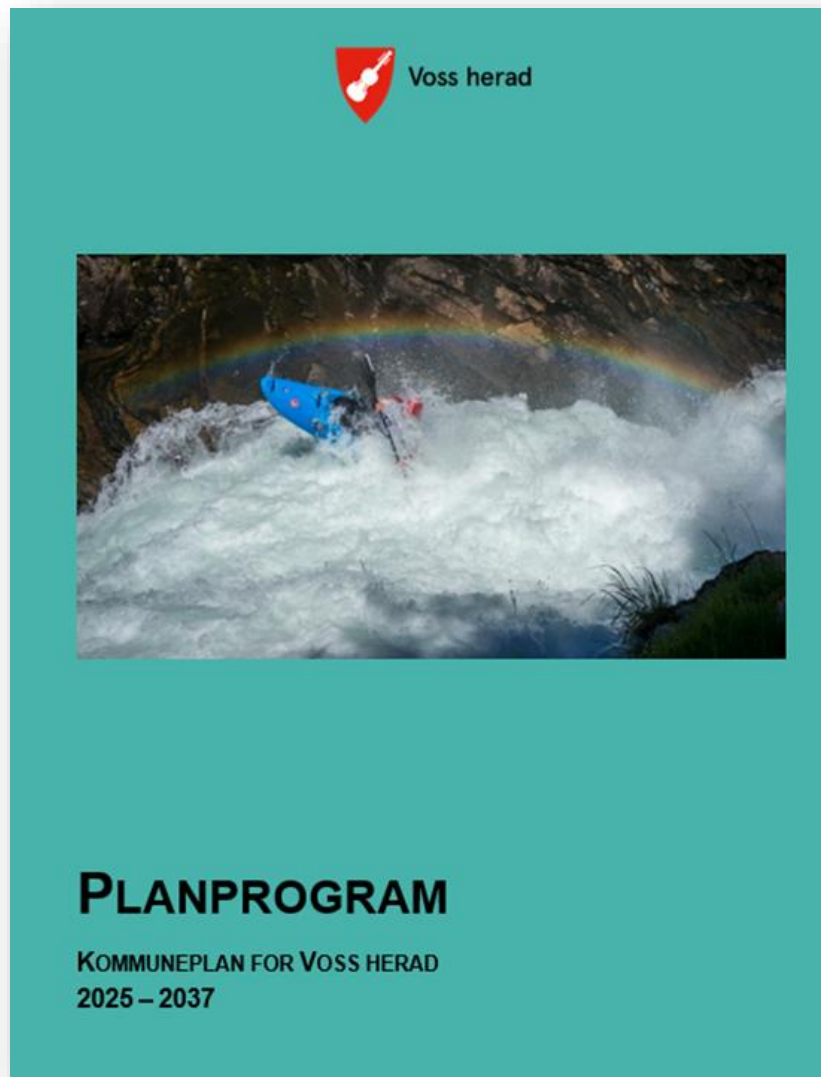
Kommuneplanen sin samfunnsdel

Gunnhild Utkvitne

Samfunnsdel (KPS) – arealstrategi – arealdel (KPA)

- **Samfunnsdelen (KPS)** skildrar kva langsiktige mål kommunen har for samfunnsutviklinga. Samfunnsdelen skal kunna fungera som eit politisk styringsverktøy og ha tydelege satsingsområde og mål. Måla i samfunnsdelen skal vera styrande for kva andre planar kommunen vel å utarbeida, og skal også vera grunnlag for prioriteringar i årleg rullering av økonomiplanen.
- Samfunnsdelen skal også innehalda ein **arealstrategi**. Føremålet med arealstrategien er å syna samanhengen mellom framtidig arealbruk og samfunnsutvikling. Arealstrategien skal syna koplingane mellom ynska samfunnsutvikling og arealbruk, og bidra til å «omsetja» mål og satsingsområde i samfunnsdelen til arealpolitiske grep i arealdelen.
- **Arealdelen (KPA)** skal omsetta måla i samfunnsdelen til arealpolitiske verkemiddel og fastsetja rammer for langsiktig arealutvikling i kommunen.

Revisjon av samfunnsdelen

- Hovudmålet med å revidera kommuneplanen sin samfunnsdel (KPS) er å gjera denne til eit **tydelegare styringsdokument**.
- I arbeidet med KPS vil me prioritera å **vidareutvikla arealstrategien**, og **justera mål og strategiar** i tråd med utfordringsbiletet, aktuelle «vossaplanar» frå førre planbolk samt nye nasjonale og regionale føringar og lovkrav.
- I tillegg skal me arbeida med målstrukturen slik at denne vert lettare å bruka, og **sikra ein «raud tråd»** frå overordna planar, temaplanar til økonomiplan og rapportering.

Føringar og forventningar

Kommunal- og distriktsdepartementet

Mental helse

Økonomisk kriminalitet

Demografi

Sosial ulikskap

Flaum

Ekstremvær

Kommunale bygg

Samarbeid for å nå måla

Folkehelse

Grøn omstilling

Knappe ressursar

Utanforskap

Vekst, velferd og virke

Utanforskap

Klima, miljø, natur og beredskap

Kommune 3.0

Digitalisering

Rekruttera og behalda

Klimatilpassing

Interkommunale samarbeid

Naturkrise

Økonomisk handlingsrom

Integrering

Naturmangfald

Nedbygging av areal

Bustader

Flyktningekrise

Miljøvenleg transport

Vassskulen

Kompetanse

Cyberkriminalitet

Viktige grep i ny samfunnsdel

1. Me definerer kva me meiner med «sterkt regionsenter og levande grender»

Ny senterstruktur *(ligg også som grunnlag i sak om ny barnehage- og skulestruktur)*

2. Forenkling – tydelegare styringsdokument
3. Me set nye overordna mål som svarar på utfordringane våre for åra som kjem – og set eige overordna mål for kommuneorganisasjonen

5 overordna mål (og 51 strategiar)

1. Voss er ein attraktiv stad å bu, besøkje og driva næring, der kulturkrafta fremjar både vekst og vern (9 strategiar)
2. Voss er bygd for alle, og innbyggjarane opplever meistring, tryggleik og deltaking i fellesskap (16 strategiar)
3. I Voss kuttar me klimagassutsleppa og tek vare på naturen for framtidige generasjonar (9 strategiar)
4. I Voss er me budd på å handtera større uynskte hendingar (11 strategiar)
5. Voss herad er ein berekraftig kommuneorganisasjon, økonomisk robust med tenester på rett nivå (6 strategiar)

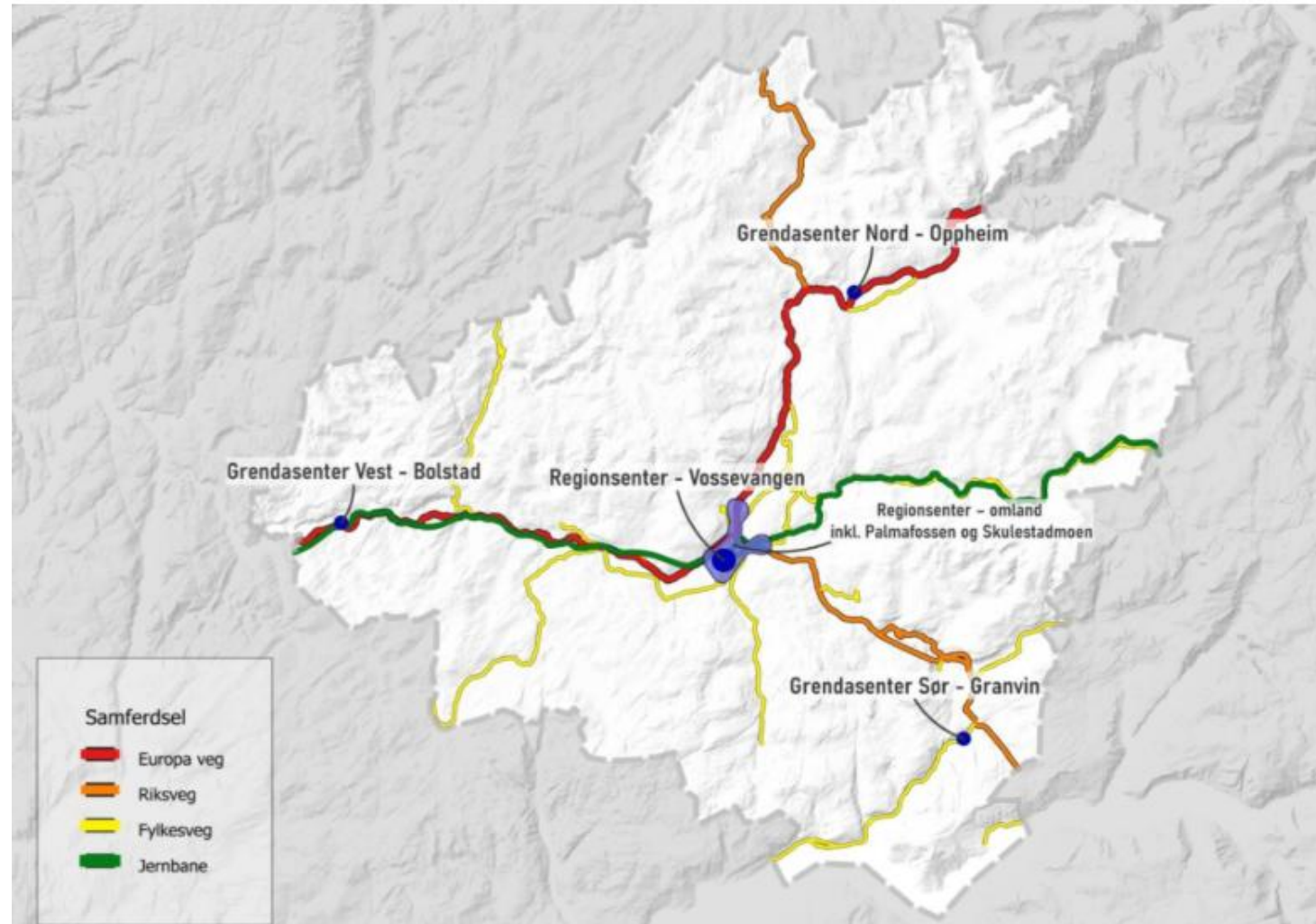
Voss herad

Arealstrategi og ny senterstruktur

Kjersti Næss Finne

Utviklingsstrategi – sterkt regionsenter og levande grender - ny senterstruktur

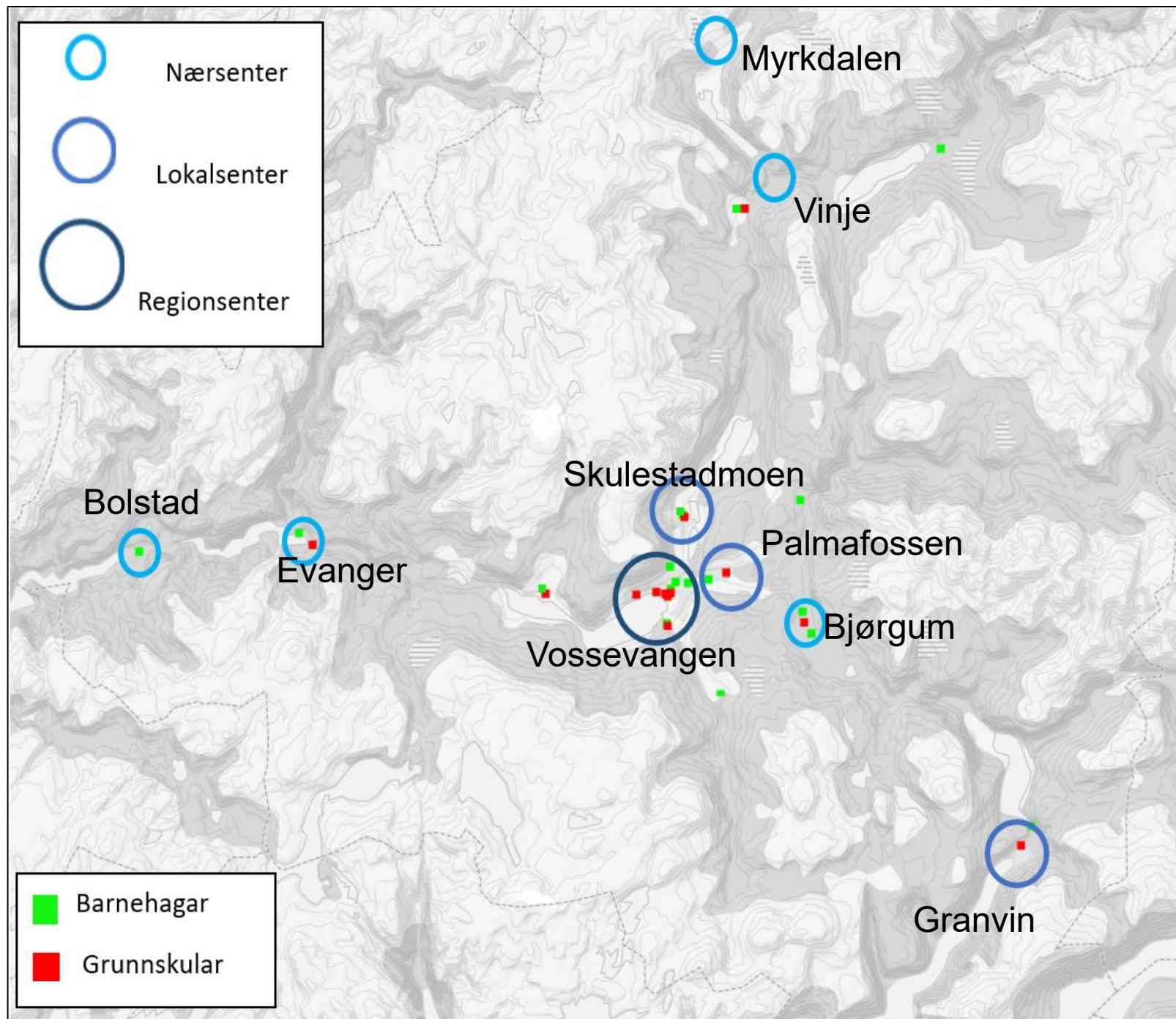
- Bustadbygging
- Offentlege tenestetilbod
- Handel og service
- Energi, næring og industri
- Reiseliv
- Fritidsbustader
- Kyst- og strandsone
- Jordvern
- Natur

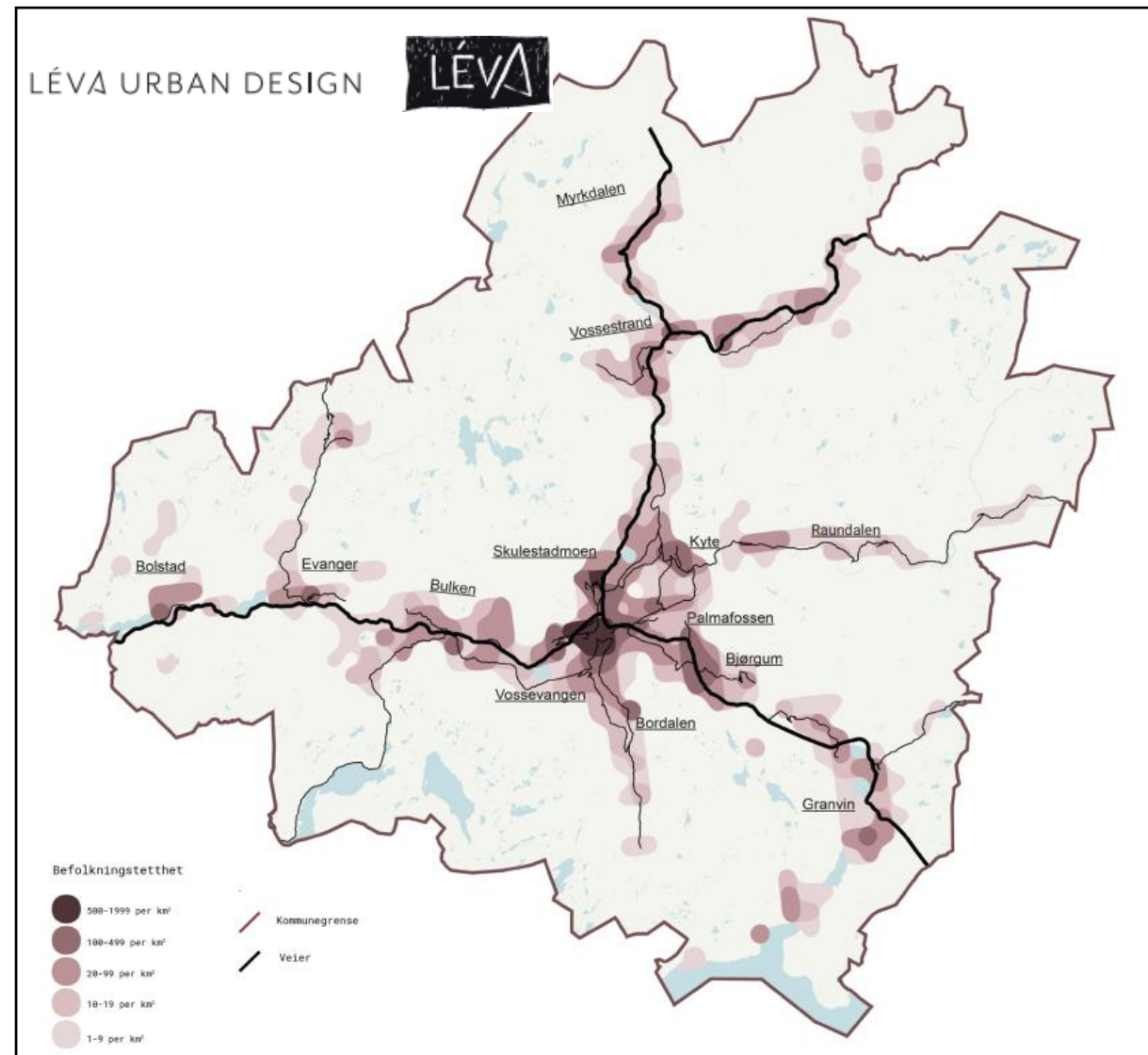
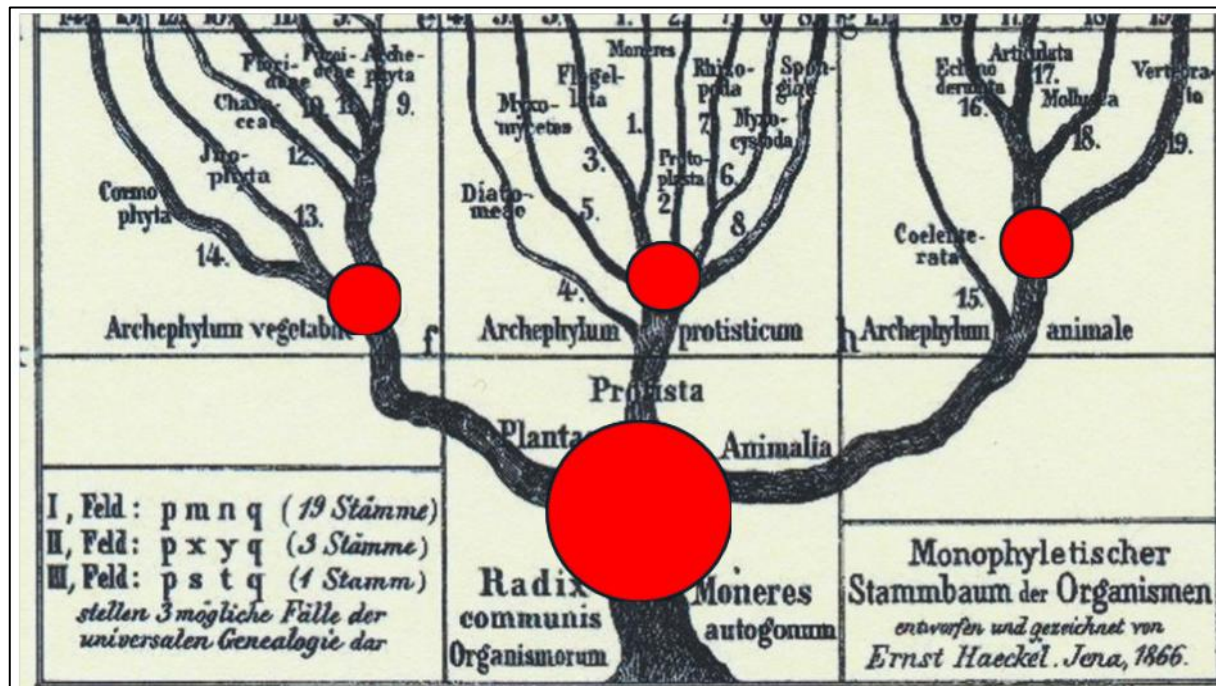
Senterstruktur

**viktig for langsiktig
samfunnsutvikling**

Noverande senterstruktur

Sterkt regionsenter

Kjelde basert på data fra: <https://kart.ssb.no/>

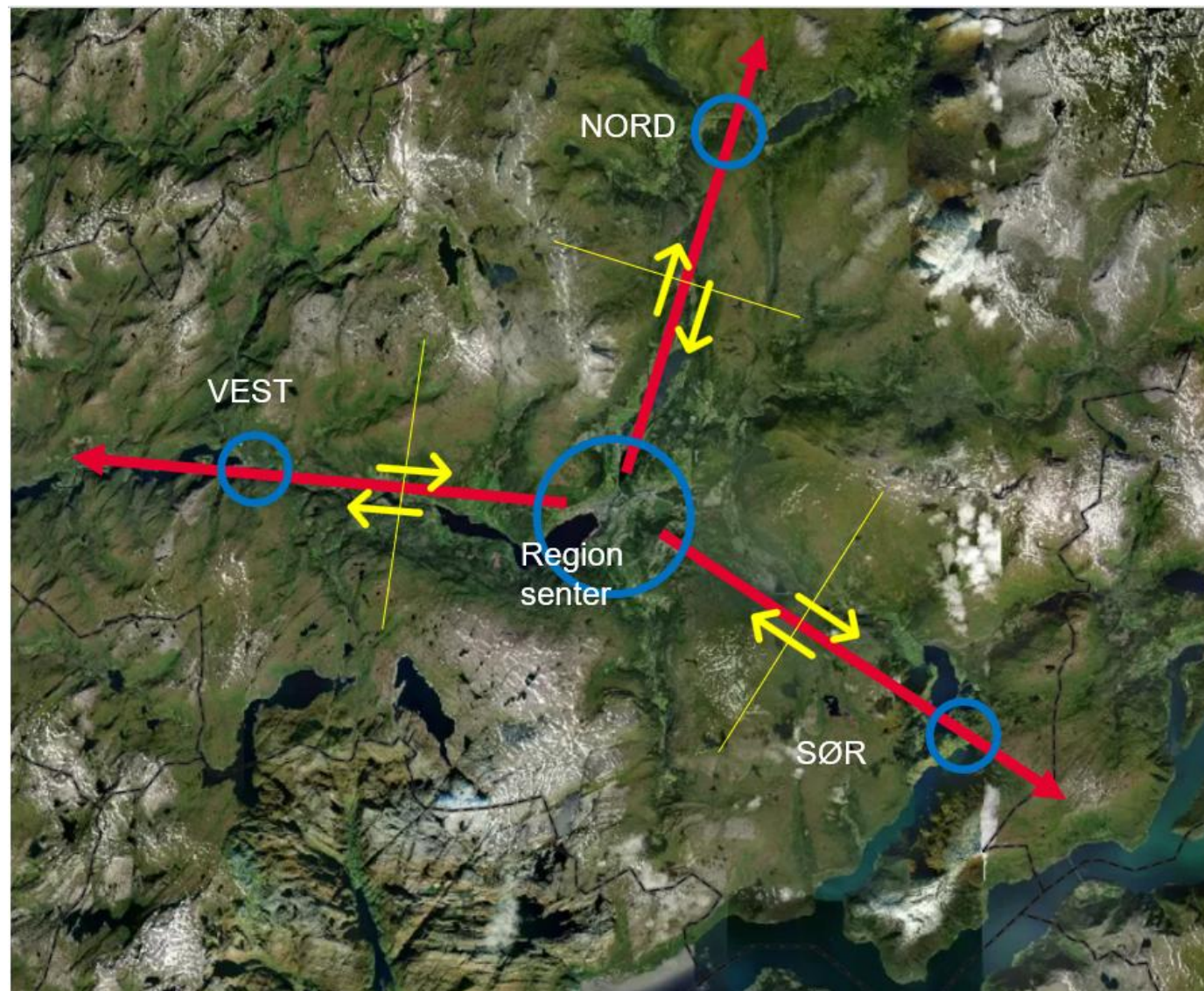
Ny senterstruktur

➤ Regionsenter

➤ Grendasenter

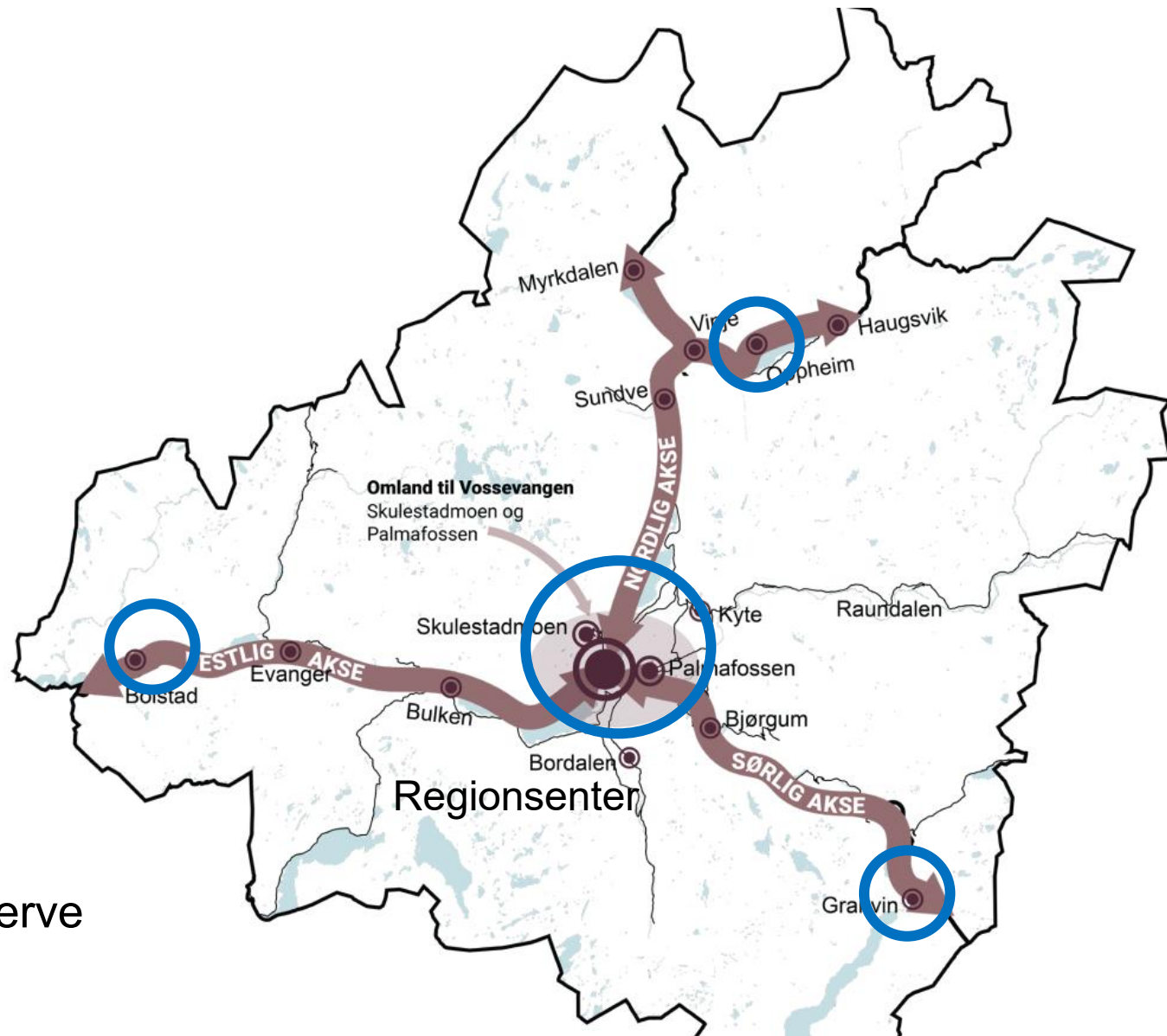
i form av knutepunkt langs tre aksar

- tilretteleggja for langsiktig utvikling
- samla tenestetilbod og kanalisera framtidige kommunale investeringar
- skapa føreseielegheit
- samla funksjonar, både offentlege og private, og utvikla og attraktive stader
- byggja sterke grendasenter som ivaretek ønske om levande grender i heile Voss herad

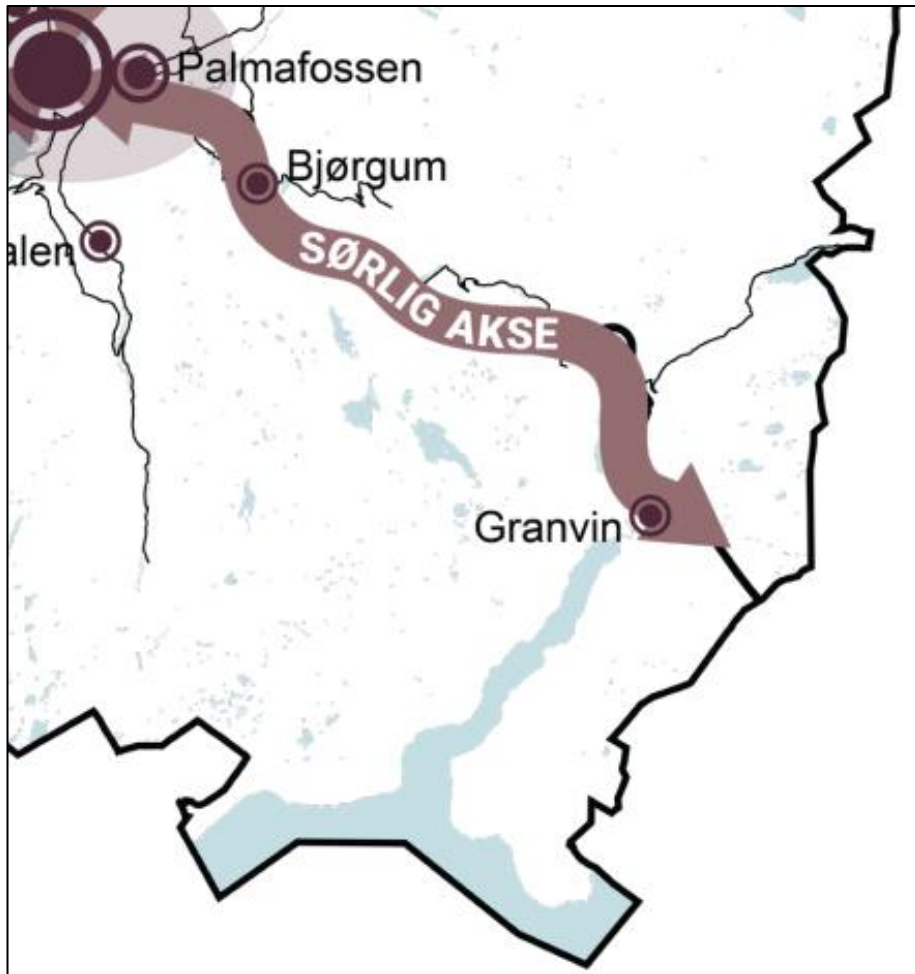

Grendasenter - kva er vurdert

- «Befolkningskart» - kor folk bur
- Historiske og stadlege kvalitetar
- Offentlege og private tilbod
- Avstandar - sentralitet
- Flaum- og skredfare
- Dyrka mark
- Infrastruktur som veg, bane og VA
- Utviklingspotensiale, bumiljø , arealreserve
- Kommunal eigedom

Sørleg akse

Granvin

- dømme på eit godt utvikla grendasenter med gode kvalitetar
- Møteplass og tilbod for innbyggjarane sør i kommunen

Vedlegg1_KPS og ny senterstruktur

Kva seier arealstrategien om ny utvikling?

➤ Bustadbygging

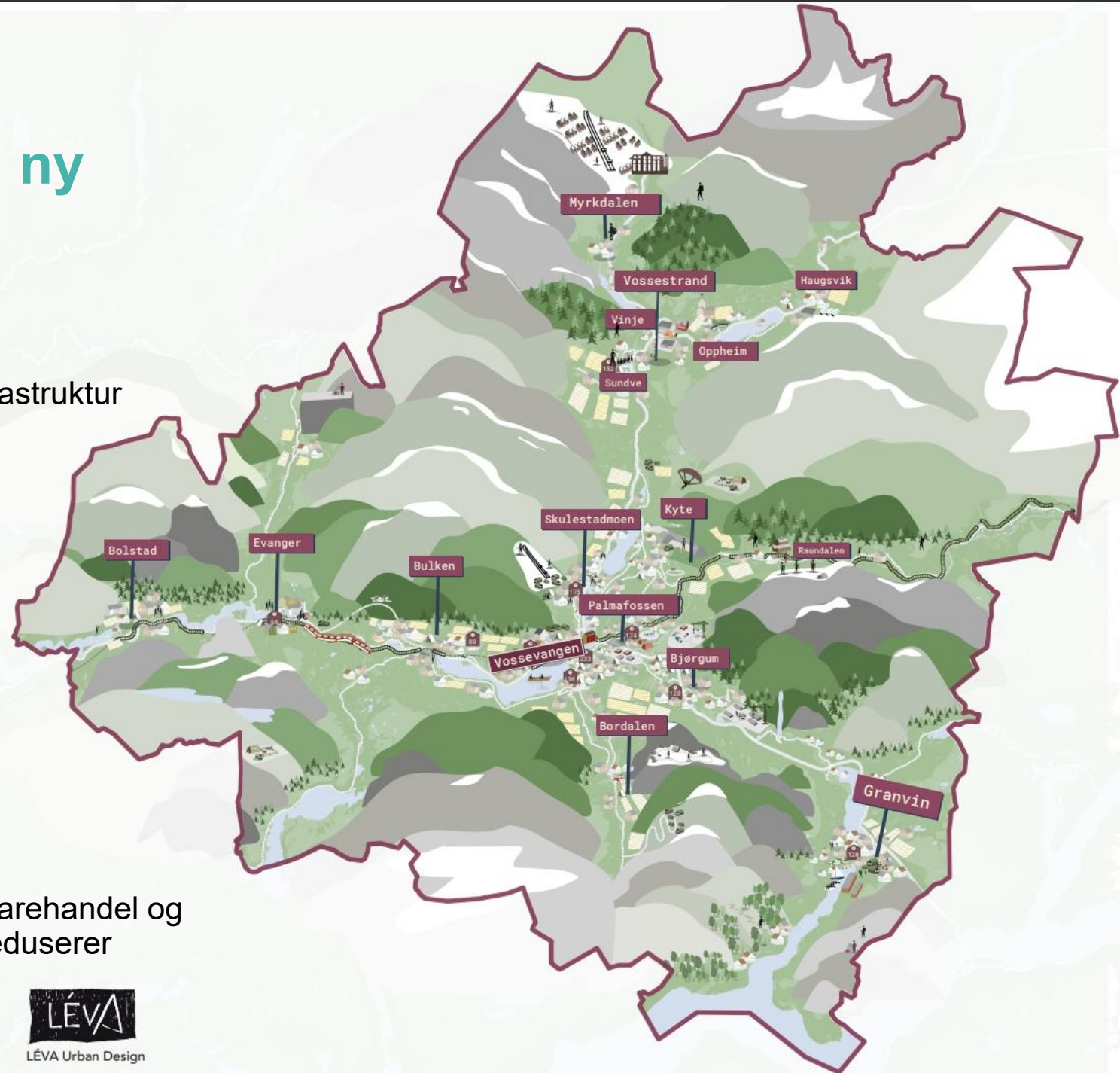
- I tilknytning til eksisterande sosial og teknisk infrastruktur
- I hovudsak knytt til regionsenteret
- Noko knytt til dei tre grendasentera
- I tillegg - mogleg å søkja om einskildtomter

➤ Offentlege tenestetilbod

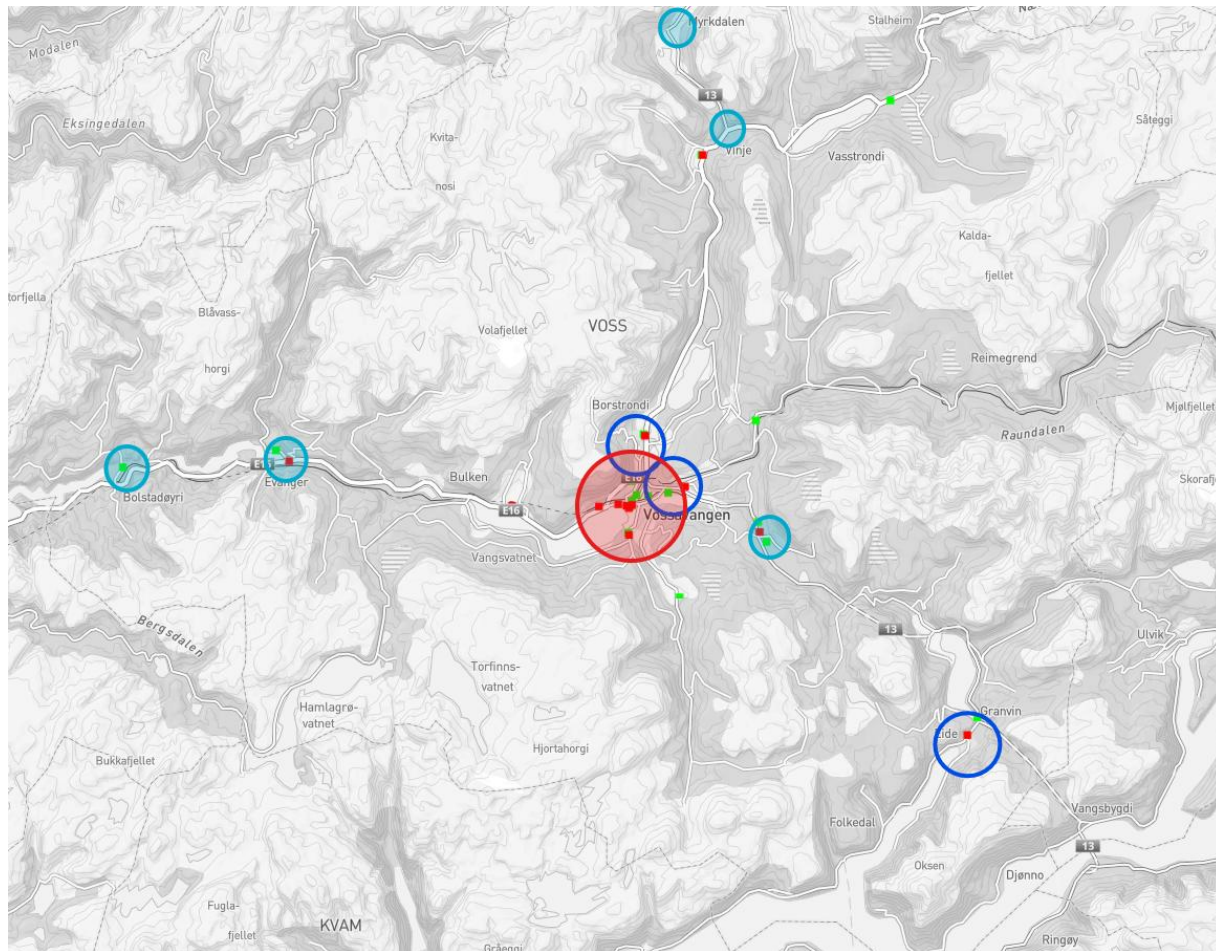
- I hovudsak Vossevangen
- Tettast mogleg på dei tre grendasentera

• Handel og service

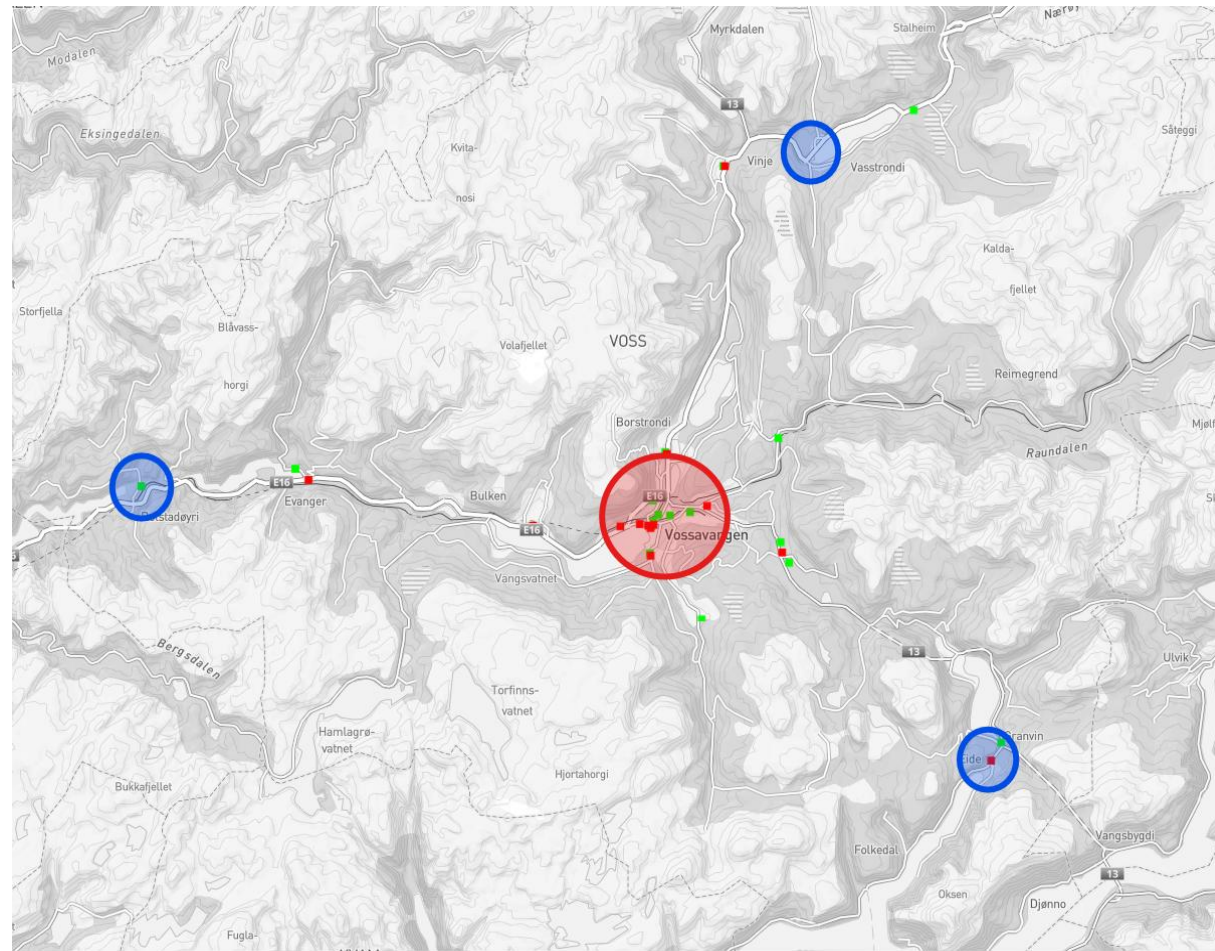
- På Vossevangen i tråd med sentrumsplanen
- Grendasentera og etablerte bumiljø - daglegvarehandel og servicetilbod som stør opp om nærmiljøet og reduserer transportbehovet til innbyggjarane

Senterstruktur i dag

Forslag til ny senterstruktur

Voss herad

Ny barnehage – og skulestruktur

Ingeborg H. Uppheim og Magnar Helland

FOLK

Me treng tilstrekkeleg bemanning
som oppfyller kompetansekrava

FAG

Me vil ha barnehagar og skular
som opprettheld god kvalitet

PENGAR

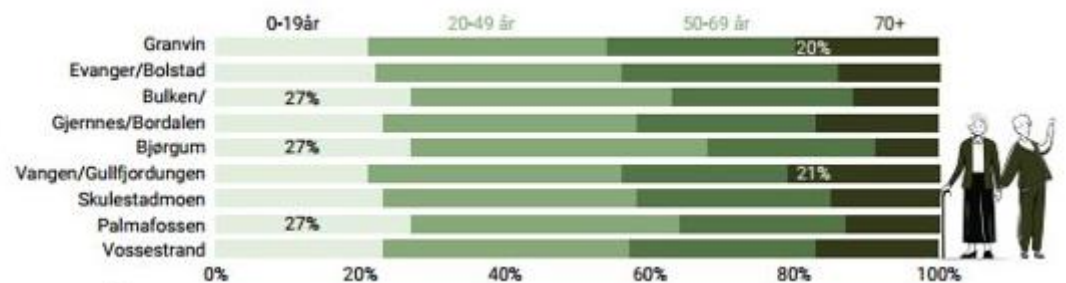
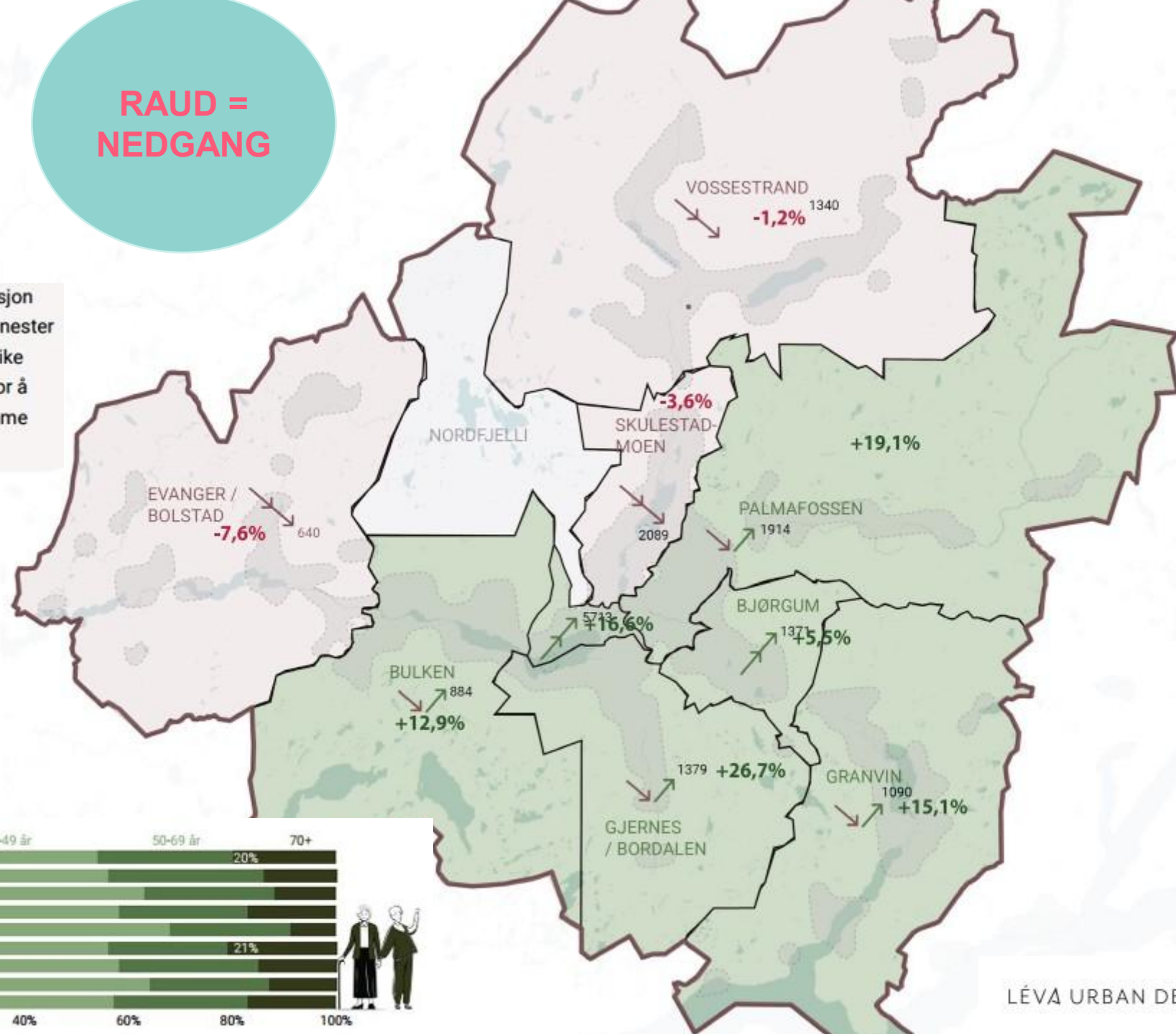
Me må ha ei effektiv
ressursforvaltning

Me treng barnehagar og skular
som er rusta for økonomiske
endringar

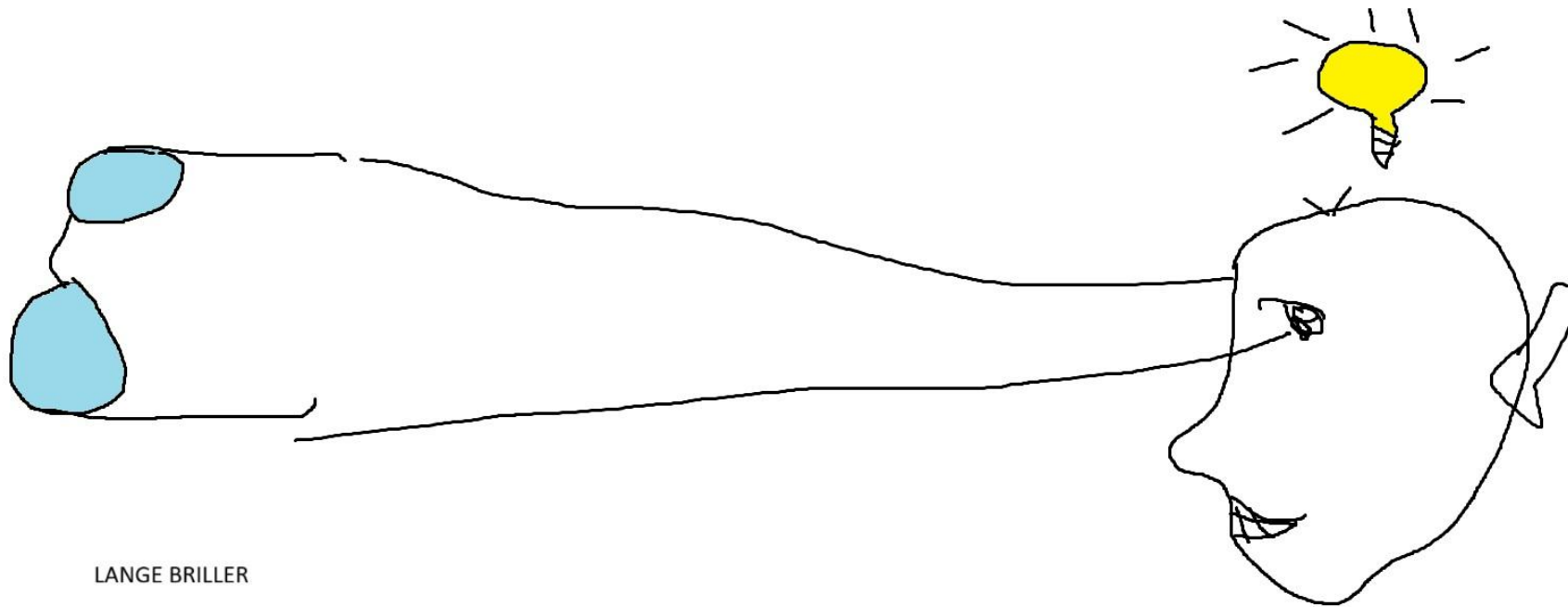
BEREKRAFTIGE EININGAR

**RAUD =
NEDGANG**

Funn: Aldersfordelinga i krinsane er viktig informasjon for Voss herad når dei skal planleggja framtidige tenester og utvikling. Ved å tilpasse tilbod etter kvar folk i ulike livsfasar bur, samstundes som ein bør planleggja for å auka attraktiviteten blant fleire aldersgrupper på same stad.

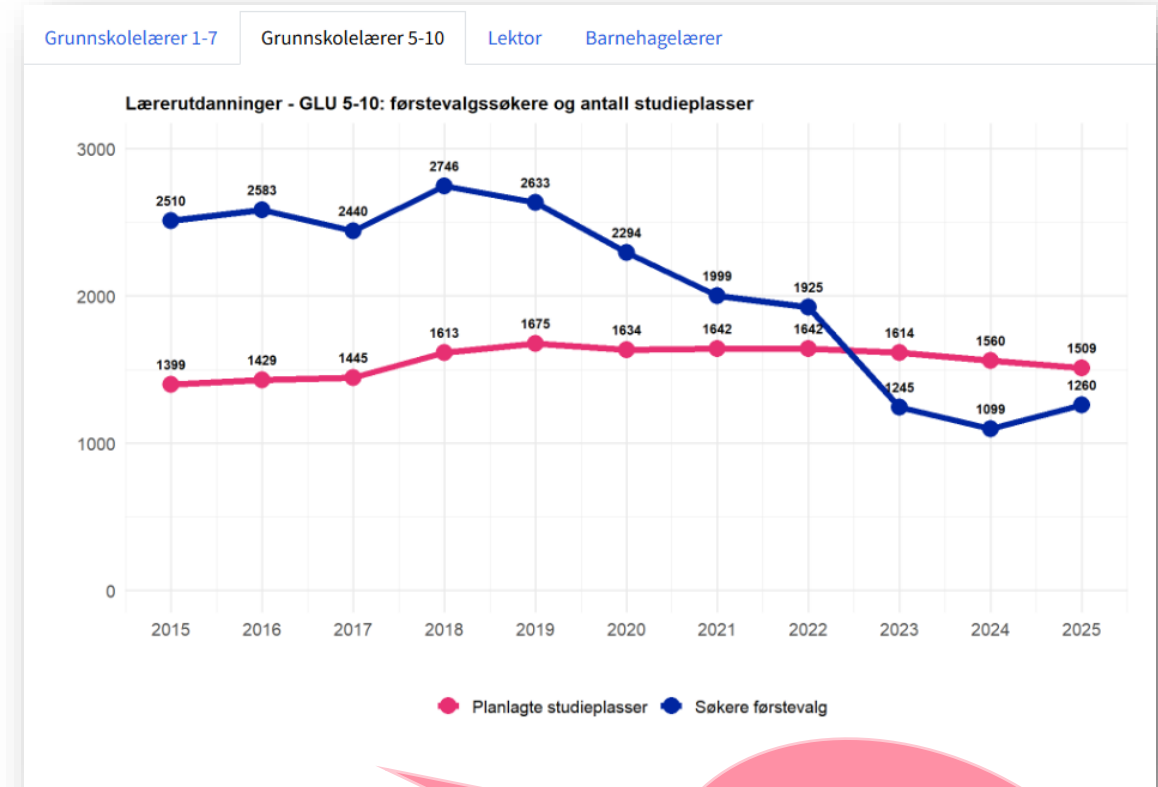
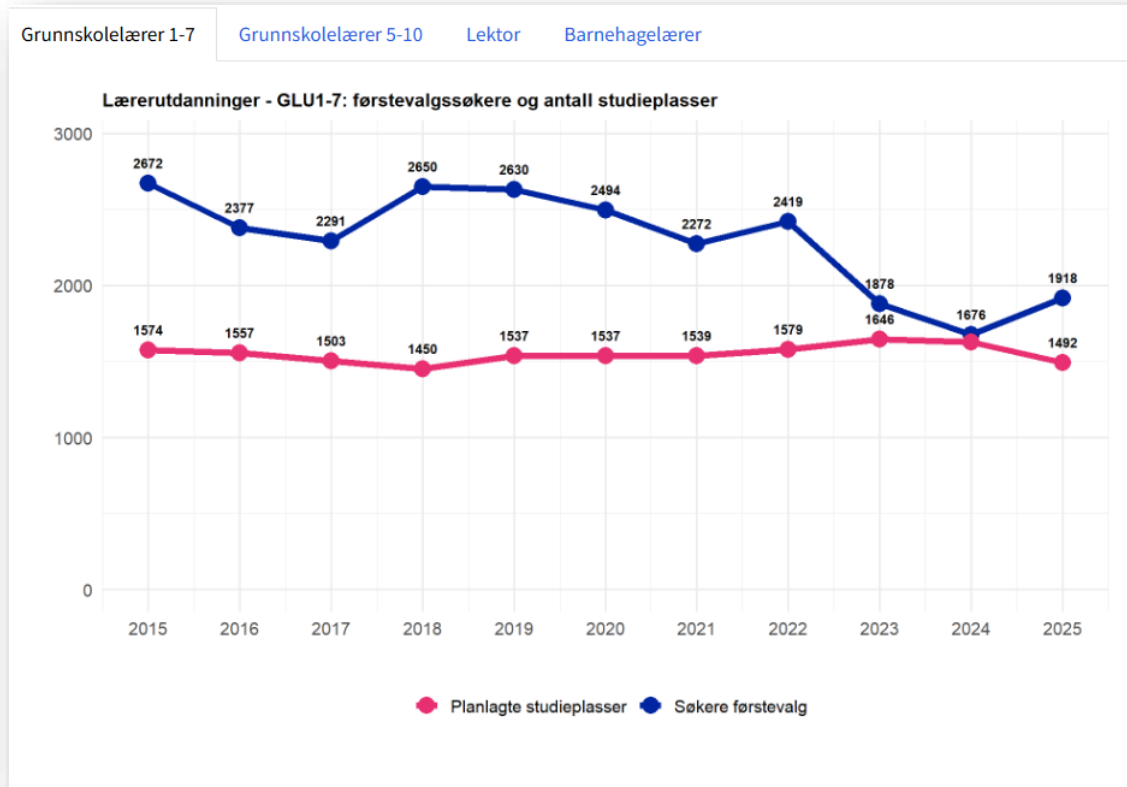

Langsiktig planlegging

Tilgjengeleg kompetanse framover GRUNNSKULE

25

- Stagnasjon i nedgang, truleg på bakgrunn av endringar i karakterkrav, i inntakskrava.

Kjelde: Samordna opptak (2025) [Søking på utdanningsområde](#)

41 tilsette vil
gå av med
pensjon dei
neste 5 åra

Tilgjengeleg kompetanse framover BARNEHAGE

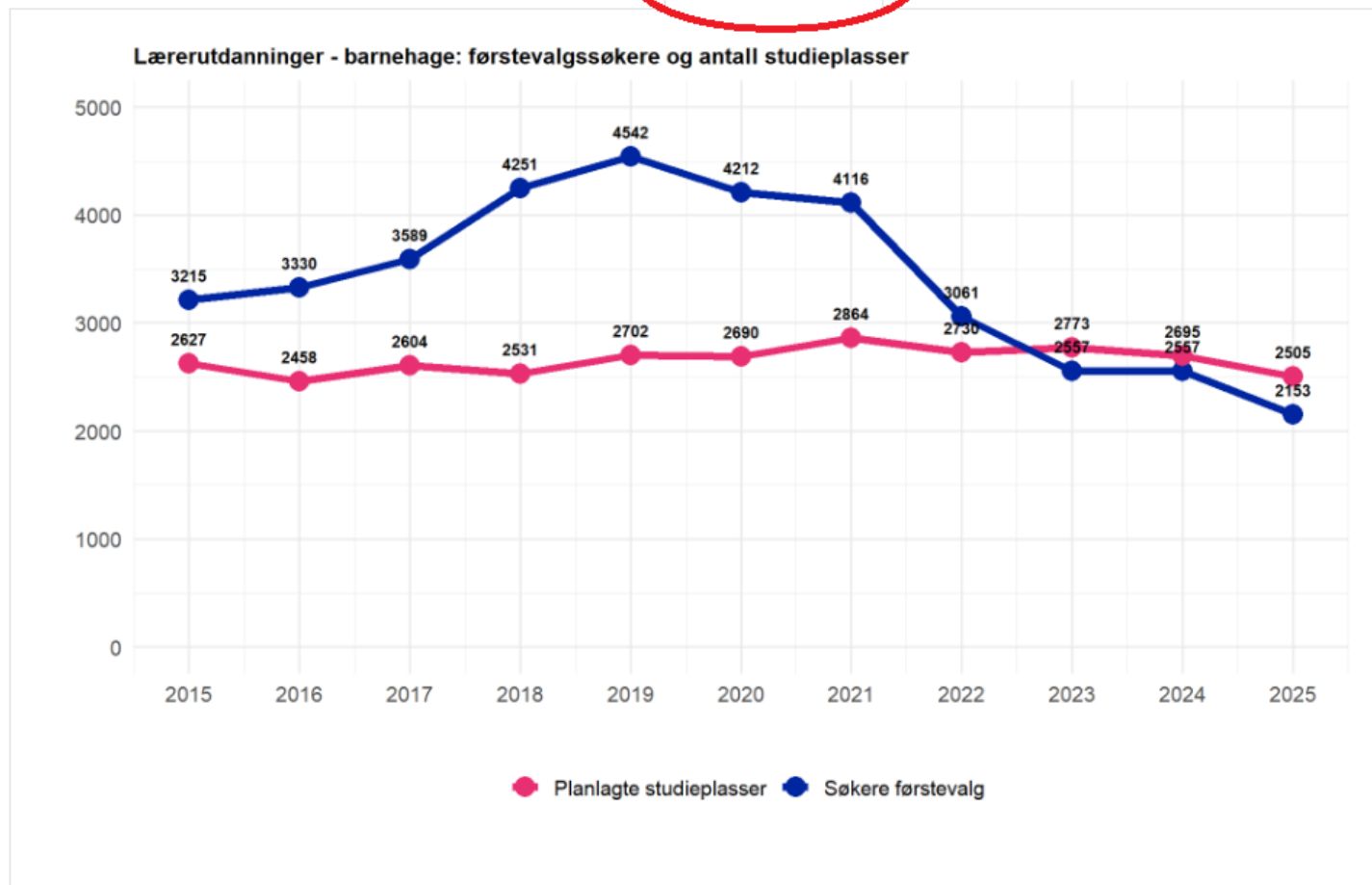
Lærerutdanninger

Grunnskolelærer 1-7

Grunnskolelærer 5-10

Lektor

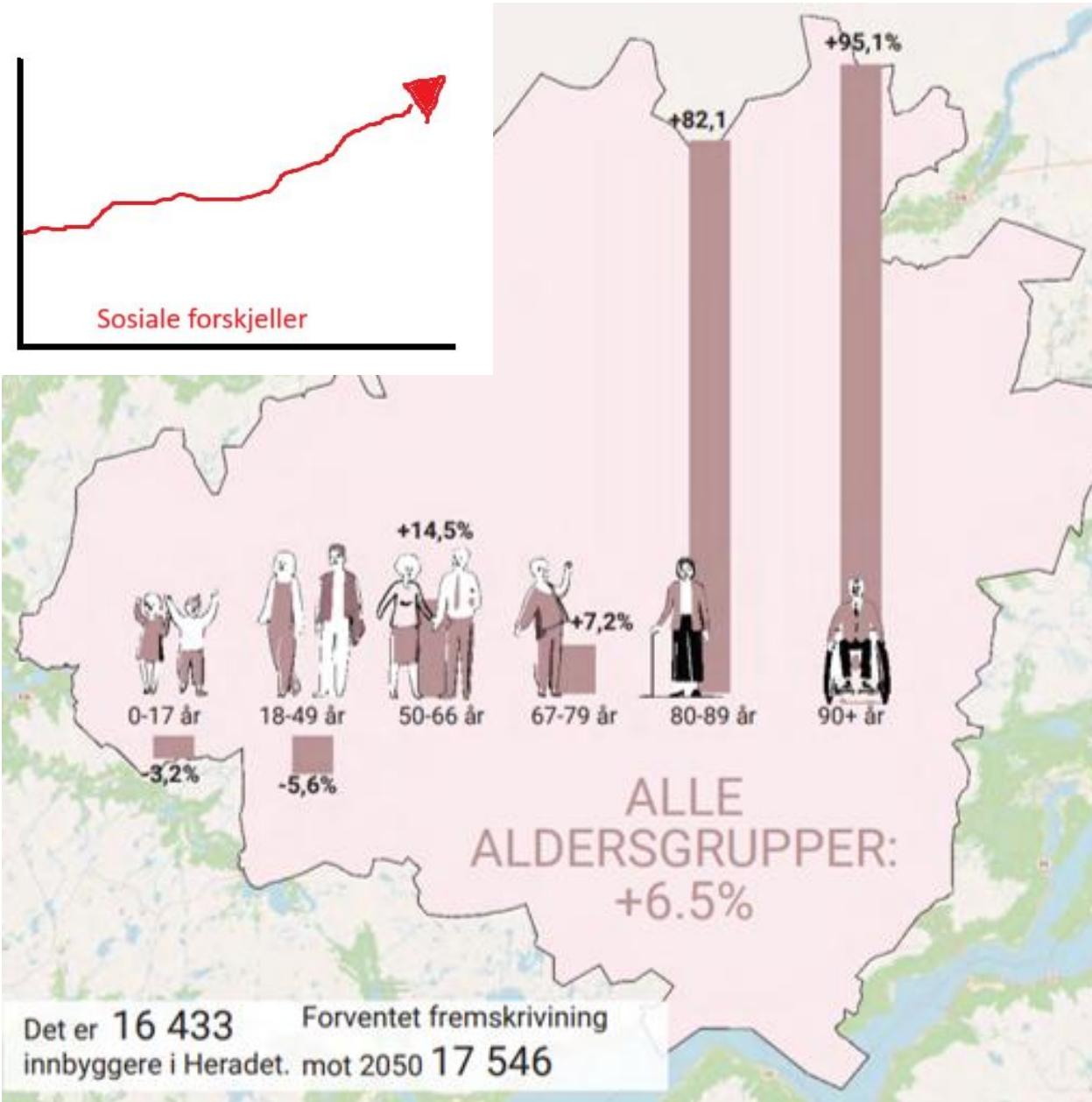
Barnehagelærer

- Tabellane viser nøkkeltal frå hovudopptaket til barnehagelærerutdanninga dei siste 10 åra.
- Den blå linja viser tal søkarar, fyrsteval.
- Dei siste tre åra har det vore færre søkjarar enn studieplassar

Dette er me uroa for

- Ytterlegare auka arbeidspress på tilsette
- Auka sjukefråvær og turnover
- Ytterlegare vanskar med rekruttering, særleg i grendene
- Eit dårlegare barnehage- og skuletilbod
- Vedvarande skilnadar innad i heradet
- Brot på lovverk, pedagog og bemanningsnorm lærarnorm

Vekting av vurderingar

Vekt*	Tema	Merknad
1	Tilgang på kompetanse	Skapa barnehagar og skular der tilsette ynskjer å jobba, og der rekruttering vert enklare. Me oppfyller normer for bemanning, både i barnehage og skule.
2	Fagleg kvalitet	Barna skal ha eit godt og trygt barnehage- og skuletilbod og foreldre skal oppleve einingane som trygge og føreseielege.
3	Berekraft og fleksibilitet	Me skal ha råd til å drifta einingane over tid. Einingane skal vera robuste nok til å kunna handtera svingingar i barne- og elevtal, samt kunna nytta dei tilsette fleksibelt.
4	Byggteknisk standard	Bygga si evne til å leggja til rette for, eller avgrensa kvaliteten på barnehage- og skuletilbodet.

Kva vurderingar har me gjort

Behovet på kort sikt

Behovet på lenger sikt

Behovet på lang sikt: Samsfunnsplanleggjaren - nye grendasenter

Kort sikt 2026-2027

1. Flytta Gjernes barnehage til Hagahaugen, frå haust 2026
2. Flytte Hauge barnehage til Sundve FUS, i vidare dialog med FUS-kjeda, frå haust 2026
3. Laga oppveksttun på Evanger skule, der Bolstad og Evanger barnehage vert flytta til skulen, frå haust 2026
4. **Endra kringsgrense på Bjørgum skulekrins – Ungdomskuleelevar i krinsen byrjar på Granvin skule, første kull frå hausten 2027**
5. Endra kringsgrense i Haugamoen slik at elevane byrjar på Gjernes skule, frå haust 2027

Venta årleg innsparing på drift er 5 700 000 kr

Lenger sikt 2026 - 2032

1. Byggja ny barneskule i sentrum (for elevar frå Vangen-, Bulken- og Gullfjordungen skule), oppstart utgreiing og prosjektering i 2026
2. Ny sentrumsbarnehage i noverande Vangen skule (Hagahaugen-, Gjernes- og Bulken barnehage), 1 år etter at ny skule er teke i bruk

Venta årleg innsparing på drift er omlag 5 200 000 kr

Behov for vidare utgreiingar i samanheng med ny senterstruktur fram mot 2045

1. Grendasenter vest – Oppveksttun på Bolstad (flytta frå Evanger)
2. Grendasenter nord - Oppveksttun på Oppheim (flytta frå Sundve)
3. Ytre sentrum - Samanslåing Bjørgum- og Palmafossen skule, plassering Palmafossen
4. Ytre sentrum – Vurdera å flytta Kløve barnehage inn i ny sentrumsbarnehage på dagens Vangen skule

20 år

Kva vil dette seie for Bjørgum og Granvin?

Me får styrka Granvin som grendasenter

Me får styrka skulen i Granvin både med større miljø for både lærarar og elevar

Me får jamnare fordeling av vaksentettleik per barn

Moglegheit for å utvide tal valfag på Granvin barne- og ungdomsskule

Får lite eller ingen ekstra skyssutgifter

Får redusert antal ungdomsskuleelvar på Voss ungdomsskule og dermed færre elevar per klasse, eller færre klassar

Me unngår at Voss ungdomsskule vert for liten fram mot 2045 – det er venta befolkningsvekst i sentrum. Me slepp dermed større investeringar på Voss ungdomsskule

Ulemper

- Lenger reiseveg for ein del elevar
- Kan bli færre valfag å velje mellom for Bjørgumelevane (men potensielt fleire for elevane i Granvin)
- Fleire elevar får lengre veg til og frå skule og helsetenester i skuletida
- Ein del elevar på Bjørgum har fritidsaktiviteter på Vangen rett etter skulen
- Dersom me slår saman Palmafossen og Bjørgum skule på lang sikt, må me sjå på korleis dette kan løysast i høve elevar til ungdomstrinnet i Granvin

Voss herad

Praktisk info

Voss herad

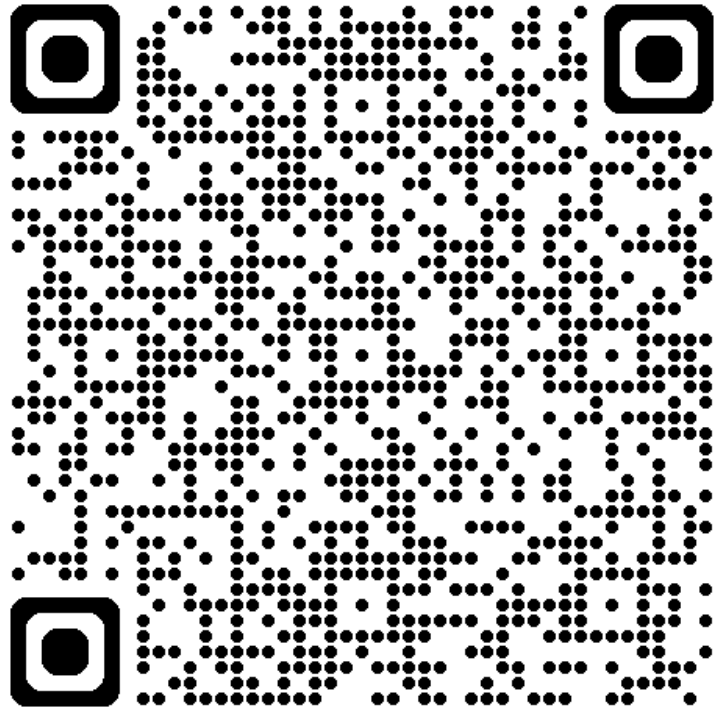
Gå til: **menti.com**

Bruk koden: **1796 5128**

Kva skjer vidare?

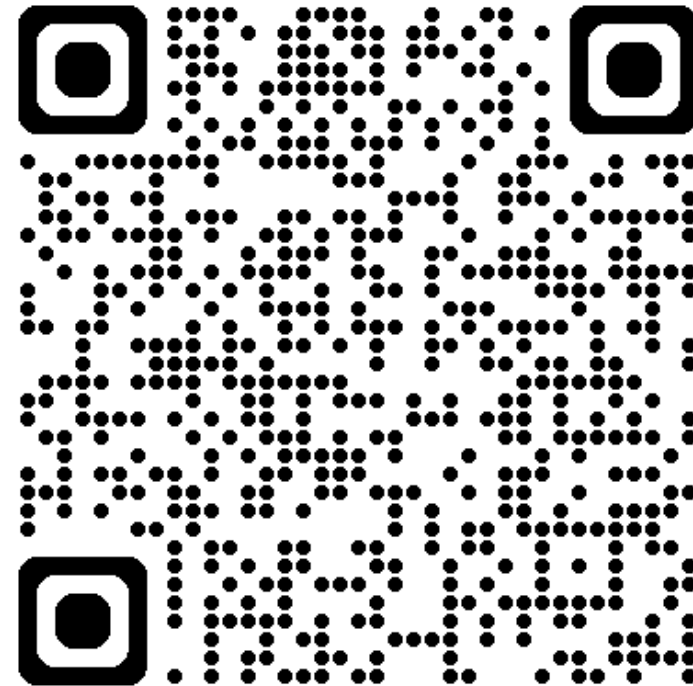
- Samfunnsdel og skule- og barnehagestruktur vart lagt ut på høyring i FPL 16. oktober
- Høyring og offentleg ettersyn 16. oktober – 27. november
- Endeleg politisk handsaming fyrste møtebolc 2026 (kommunale råd, FPL, HST)

Kommuneplanen sin samfunnsdel

[Revisjon av kommuneplanen - Voss herad](#)

Barnehage og skule for framtida

[Barnehage og skule for framtida - Voss herad](#)